

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, KEDDEN és CSÜTÖRTÖKÖN.

— Egyes szám ára 10 kr. —

Állás. díj helyben:
Egész évre . . . 8 frt
Félévre . . . 4 frt
Negyedévre . . . 2 frt
Vidékre 1 frttal több.

Állás. díj:
Egész oldal . . . 20 frt
Fél oldal . . . 10 frt
Negyedoldal . . . 5 frt

Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII-ik kör, virág-
utca, 837-ik házszám.
Ugy a kéziratok,
mint a hirdetések
ott vétetnek fel.
„Nyiltér” sora 15 kr.
Kisebb hirdetéseknel
minden szó után 5
kr. és a kincstári ille-
ték számítatik.

Olvasóinkhoz!

A tizenötödik évfolyam utolsó negyedének küszöbén bizalommal fordul a „Szabadság” ahhoz a közönséghez, melynek lankadatlan buzgó támogatása annyi balszerencse, nehézség közepette nemcsak fenntartotta, hanem meg is izmosította városunk legrégebbi lapját.

Igérni könnyű, de megtenni nehéz. Ép ezért mi óvakodunk a manapság annyira divatos nagyhangú ígéretek től.

A „Szabadság” közönsége ismeri lapunk álláspontját a múltból. A szerkesztőség és kiadóhivatal folyton arra törekszik, hogy a „Szabadság” egy beltartalmára, mint adminisztrációjára nézve minden ízében modern lap legyen és maradjon.

Kérjük az előfizetés megújítását.

Tisztelettel

A „Szabadság” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Régi szennyes.

Három évvel ezelőtt történt. Az akkori gazdasági tanácsnok visszaélései lettek lapunk hasábjain szellőztetve, s a sértett tanácsnok sajtóügyi feljelentésben keresett orvoslást. Az inkriminált közlemény tartalmát 3 év óta elfeledték olvasóink, sőt az igazal megvallva,

mi is megfedekezünk róla, és nem hittük hogy a volt gazdasági tanácsnok elég bátor lesz az esküdtszék elé állani hogy igazolja magát.

Megtette.

Hosszu huza-vona után a kir. főügyész beadta vádlevelét, és a végtárgyalás ez évi október hó 27-re ki is tüzetett.

A „régis szennyes” szapulóba kerül az ország színe előtt.

A tárgyalás előreláthatólag nem fog kellemes órákat szerezni sem a felek sem az esküdteknek. Mi bizonyítani fogunk. A bizonyítást a törvény megengedi a köztisztviselővel szemben, s ha a bizonyítás úgy fog sikerülni a mint mi reményljük, akkor a volt gazdasági tanácsnokkal végleg leszámoltunk a „torony alatt.”

Mi nyugodtan nézünk a történések elé, lelkiismeretünk tiszta, — nem félünk.

Hogy olvasóink emlékezetét felköltsük, közöljük a „régis szennyest” egész terjedelmében.

Az inkriminált közlemény.

Városi hatóságunk újabb botrányos gazdálkodása.

Alig van hét az évben, a melyen akár anyagi, akár erkölcsi károsodást ne okozna törvényhatóságunk vagy annak egyes tagjai városunknak, úgy egyes adót fizető polgároknak.

Hogy ily vakmerő és durva sérelmet mer egy törvényhatóság vagy annak bármely tagja, az igazság, jog és tisztességgel szem-

ben elkövetni azt nem tulajdoníthatjuk másnak, mint azon számos palástolásnak, melyet a főispán a bűnös cselekményekkel szemben tanusít.

Ha a borfogyasztási hivatalban elkövetett visszaélések főzinkosai, ha a fa- és téglaszállítás körüli visszaélések bűnrészesei futhatnak, egy kis árlejtési visszaélés oly bagatel dolognak tűnik fel, hogy a gazdasági szenator, — szerinte — azt minden lelki furdulás nélkül elkövethette.

Miből is áll tulajdonképpen ez?

A városi tanács elhatározta, hogy a városház rozzant ablakai helyett ujakat csináltat. Erre nézve az ablak beállításához szükséges munkákra nézve árszabályzatot dolgoztatott ki, és az árlejtés f. évi május 12-én volt megejtendő.

Ezen árlejtés a benfentesek érdekéből nem tételtek közé s szabályszerűleg nem lett meghirdetve, csakis a formalitás kedvéért az árlejtés napján a városház folyosóján függesztetett ki.

A benfentesek beadták zárt ajánlataikat és nehogy feltűnjék valakinek az árlejtés, a városháza-felé sem mentek. Csepella vállalkozónak véletlenül tudomására esett ezen árlejtés, csakhamar benyújtotta ő is zárt ajánlatát az asztalos munkára s azt személyesen vitte fel, várva az árlejtés megejtését. 10 óra elmúlt, s még mindig senki sem mutatkozott, míg végre Szigethy József gazdasági szenator hivatalos szobájából benyitott az ár-

TÁRCSA.

Szegény Lajos.

— Elbeszélés. —
(Folytatás.)

Büszke is volt rá Lajos. Az uri dámákra csak úgy fél vállról sandított, mintha azt akarta volna mondani: „Különb van nekem mint ti.”

Nem is volt egyéb gondolata, mint Anikót boldogítani, hisz ő maga is oly végtelenül boldog volt mellette s a boldogság, ép úgy mint a szenvedés, költővé tudja tenni az embert.

Azzá tette Lajost is.

Nem volt abban az időben valamire való mulatság vagy lakodalom Lajos nélkül. Még a szomszéd városokba is elvitték s ha egyszer ráhuzta a saját szerzeményű nótákat a legkeményebb szívű ember szeme is könybe lábbadt s mikor hegedűje elhallgatott, a legfinyásabb gavallérok sem resteltek kezét szorítani vele, mert tudták, hogy a művészetet nem lehet eléggé megfizetni.

Nem is volt gondja Lajosnak, csak öröme. Nála is bebizonyult, hogy a kis gúnyhóban néha több boldogság élér, mint a

nagy palotában. Egy szerető szív több kéjt ad, mint a mennyit milliók nyujthatnak, mert mi az a szerelem, melyet pénzért kapunk, ahhoz képest, melyet önkénynt nyujtanak? A különbség nagyobb, mint az ég és föld közötti távolság.

Mióta Anikó Lajosé lett, már hosszú évek teltek el, s Lajos egészen elfeledkezett Bandiról, a kidobott, megcsufolt vetélytársáról. De nem úgy Anikó. Sokszor gondolt rá félve: nem fog-e visszajönni, hogy bosszút álljon? hisz cigány vér folyik ereiben, s ha a cigány egyszer bosszút fogad, az beváltja, ha száz év múlva is.

Anikó ősmerte Bandit, tudta, hogy még egyszer találkozni fognak, s ő, ki mint gyenge leány oda mert állni az eles kés elé, most félt, nem önmagáért, hanem bölcsőben alvó gyermekéért.

Sokszor elővette az anyja által elkoptatott, már alig felismerhető kártyacsomót, hogy megnézzze kisededének sorsát, s az ilyen kártyavetések után mindig kisírt szemekkel találta őt Lajos.

Oh! a cigánynő jobban hisz a kártyának mindennél a világon, és a kártya azt mondta neki, hogy gyermeke nem ér emberkort. Egyszer aztán megkérdezte a kártyát,

hogy hát ő túl fogja-e élni gyermekét? a kártya azt felelte: „nem.”

Anikó e naptól fogva búskomorra lett, mit azonban Lajos nem vett észre, mert ősszel lévén, csak keveset időzhetett otthon.

Ilyenkor mindennap van egy pár lakodalom ujbóra, vagy névnapot ülnek s az cigány nélkül meg nem eshetik.

Október vége felé volt az idő. A fák csak itt-ott mutatkozott még egy pár levél, az is lehulló félben. A dalos madarak eltűntek, csak a varjúk csuf kiabálása hallatszott, amint a rossz időt jósolták, egyik-másik háznak födelére szállva.

A báránnyelők helyett nehéz, lomha fellegek usztak az égen s a hűvös szél meg rázta a fákat, minden újabb fuvalmával magával sodorva egy pár levelet.

E komor napok egyikén ülte nevenapját a község egyik leggazdagabb birtokosa s természetes, hogy onnan Lajosnak sem volt szabad hiányozni.

Jókor volt mikor Lajos készülni kezdett, de mintha valami nem engedte volna menni, oly lassan vette elő kedves hegedűjét és addig-addig gyantázta a vonót, hogy Anikó maga figyelmeztette a muló időre.

Végre megindult, de mikor elvált Ani-

verési terembé, Nagy Mihály szintén vállalkozó kíséretében.

A zárt ajánlatokat felbontván, midőn kitűnt, hogy az asztalos munkára Csepella 20% árleengedést tett s Nagy Mihály csak 1%-ot, ezt azzal nyugtatta meg, hogy nem tesz semmit, hiszen az ügyet úgy is ő fogja referálni.

Be is váltotta szavát, mert Csepella mellőzésével, Nagy Mihálynak rendeltetett az asztalos munka kiadatni, de oly föltétel mellett, hogy Nagy Mihály szintén az árszabályon alul 20% leengedés mellett tartozik a munkát teljesíteni.

Hogy Szigethy József gazdasági tanácsnokot Nagy Mihály holmi-féle asztalosmunka ajándékkal lepi meg, ahhoz nekünk semmi közünk, hanem ezért Szigethy József gazdasági tanácsnok a város anyagi és erkölcsi rovására visszaélést kövessen el, ehhez mégis csak van szavunk.

Ez a szennyes ügy a közgyűlés elé fog kerülni, mert Csepella sérelmesnek találván magára nézve a tanácsi határozatot, felebbeszét nyújtott be ellene.

Az itt előadottakból az tűnik, ki, hogy városunknál a gazdálkodás iránya valóságos mocsárba vezet.

Oly vakmerő szemérmelenséggel üzik egyesek a szakmájukba vágó intézkedésekkel a jogtalan vagyoni gazdálkodást, hogy azt a vak nem látja.

A Geiger-féle egy negyed milliós lopásnál azon gyanuból, mert rövid idő alatt valaki vagyont szerzett, elfogatásokat eszközöltek. Egy nagy családdal bíró tisztviselő, kinek fizetése 1400—1600. frtot tesz ki és ezen felül nagy lábon él, míg hivatalba lépése előtt, tisztességes kereset mód mellett agyon exequáltatott, ma telkeket vásárol és azon ezrekre menő építkezéseket képes keresztülvinni, és senkinek sem jut eszébe, vagy ha eszébe jut is, de senki nem kérde tőle, hogy miből tellik mindez? jóllehet az illetőt sem örökség, sem szerencsejáték révén nem érte kedvezmény.

Igy váltatik be azon váltó, a melyet a

Mamusich-Antunovich szövetkezet uralomra jutása előtt kibocsájtott.

*

A vádlevel.

Tekintetes kir Törvényszék,
mint esküdtszéki sajtóbíróság!

A budapesti kerületi kir. sajtóügyi vizsgálóbíróság által 23722/92 B. szám alatt közölt vizsgálati iratokat /- alá csatolva vádat emelek Németh Mátyás szabadkai születésű 47 éves rom. kath. nős, vagyonos, büntetlen, szabadkai ügyvéd ellen, a Szabadkán megjelenő „Szabadság“ című hetilap 1889. évi 27-ik számában Szigethy József Szabadka város tanácsnoka sérelmére elkövetett a btk. 258. §-ába ütköző a 262. § szerint minősülő s a 270. § 2-ik pontja értelmében hivatalból megtorlandó nyilvános rágalmozás vétsége miatt s indítványozom, hogy a tek. királyi törvényszék ez ügy esküdtszéki tárgyalására határnapot kitűzni, arra a vádlott Németh Mátyást megidézni, továbbá Szigethy József sértettet, valamint Szalay A. László, Bánó Lajos és Stipits József tanukat a törvényes következmények terhe alatt meghívni. engemet pedig értesíteni méltóztassék.

Indokok.

A Szabadkán megjelenő „Szabadság“ című hetilapnak 1889. évi július hó 7-éről keltezett 27-ik számában „Válasz hatóságunk újabb botrányos gazdálkodása“ cím alatt közölt cikk 3-ik bekezdésében a következőket tartalmazza:

„Ha a borfogyasztási hivatalban elkövetett visszaélések főzinkosai, ha a fa- és téglaszállítás körüli visszaélések bünrészesei futhatnak, egy kis árlejtési visszaélés oly bagatel dolognak tűnik fel, hogy a gazdasági szenator — szerinte — azt minden lelki furdalás nélkül elkövethette.“

A 6-ik bekezdésben megnevezi már a cikkíró Szigethy József név alatt azt a gazdasági Senátort, a kit a most idézett sorokban árlejtési visszaéléssel vádol.

A 9-ik bekezdés azt mondja: „Hogy Szigethy József gazdasági tanácsnokot Nagy Mihály holmiféle asztalos munka ajándékkal

lepi meg, ahhoz nekünk semmi közünk, hanem hogy ezért Szigethy József gazdasági tanácsnok a város anyagi és erkölcsi rovására visszaélést kövessen el, ehhez mégis csak van szavunk.“

Végül a 13-ik bekezdésben az mondatik, hogy: „A Geiger-féle egynegyed milliós lopásnál azon gyanuból, mert rövid idő alatt valaki vagyont szerzett, elfogatásokat eszközöltek. Egy nagy családdal bíró tisztviselő, kinek fizetése 1400—1600 frtot tesz ki és ezen felül nagy lábon él, míg hivatalba lépése előtt tisztességes keresetmód mellett agyon exequáltatott, ma telkeket vásárolni, és azon ezrekre menő építkezéseket képes keresztülvinni és senkinek sem jut eszébe vagy ha eszébe jut is, de senki nem kérde tőle, hogy miből tellik mindez? jóllehet az illetőt sem örökség, sem szerencsejáték révén nem érte kedvezmény.“

A cikk hangja s az idézett sorok tartalma kétségtelenné teszi, hogy a cikkíró Szigethy Józsefet a Geiger-féle betöréses lopás tetteseivel egy cathegóriába helyezi s őt rágalmozza azzal, hogy hivatalos befolyásának felhasználásával bűnös uton gazdagodik.

A sértett gazdasági tanácsnok e rágalmozgatásának megtorlása céljából Szabadka város tanácsa által kiállított meghatalmazás (n. 1. sz.) alapján 9877/89 f. ü. szám alatt a sajtó eljárás megindítását indítványoztam. Az ennek következtében megejtett vizsgálat folyamán kitűnt, hogy a kérdéses cikk kéziratát — mely a vizsgálati iratok között n. 2. sz. alatt fekszik — Németh Mátyás szabadkai ügyvéd küldötte be az említett lap szerkesztőségéhez; sőt Németh Mátyás maga beismeri (n. 6. sz.) de Bánó Lajos és Stipits József tanuk is bizonyítják, hogy azt ő mondotta Stipits Józsefnek tollba. Az incriminált cikknek szerzője tehát Németh Mátyás.

Mint hogy az említett hírlapi közlemény idézett részei Szigethy József Szabadka város gazdasági tanácsnoka ellenében oly állításokat tartalmaznak, melyek valóságuk esetében Szigethy József ellen a büntető eljárás megindításának okát képezhetnek, vagy őt a közmegegyezésnek tennék ki, — továbbá minthogy

kótól, maga sem tudta miért? egyszer csak két könyvespár gyűlt szemébe. Alig bírta letenni az ölébe kívánczoló kis porontyot és olyan hosszú csókot nyomott Anikó ajkaira, mintha lelkét akarta volna magába szívni. Aztán elsietett.

Ha látta volna azt a rongyokba burkolt alakot, mely az utcza végéről leste indulását hogy rohant volna oda hogy megfojtsa azt az embert, ki nem volt más mint Bandi.

Alig tűnt el Lajos az utcza végén, már előrohant Bandi s minden habozás nélkül benyitott a kis házba, hol Anikó egyedül volt gyermekével.

Ugy látszott Bandi tudta, hogy senki sem fogja zavarni, de azért bezárta maga után az ajtót.

Egy pillanat elég volt, hogy Anikó felismerje a rongyokba burkolt alakban Bandit kinek láttára felsikoltott és önkéntelenül az asztal mögé lépett.

Bandi arcán ördögi mosoly jelent meg és piszkos kezeit kinyújtva, Anikó elé állt:

— Hát azt sem mondod „Isten hozott!“ vagy tán már nem ismersz?

— Ismerlek Bandi, tudtam, hogy még egyszer látni fogjuk egymást. Tudtam, hogy te nem vagy az az ember, aki egy megbán-

tást megtorlás nélkül hágy; tudtam hogy még eljössz bosszút állni.

— Csalódól Anikó. Engem nem a bosszú hozott vissza, hanem szerelmem. Azért jöttem, hogy megmondjam, szeretlek még most is és birni akarok.

— Mikor már más asszonya vagyok?

— Nem vagy a másé. Legalább e perc-től fogva nem, mert én magammal vislek.

— S azt hiszed hogy én veled megyek?

— Nem hiszem, hanem tudom.

— Nagyon csalódol, mert nincs az a hatalom, mely erre kényszeríthetne.

— Majd meglátjuk, — szölt rideg hangon Bandi, ezzel a bölcső felé lépett, de Anikó hirtelen elébe állt:

— Mit akarsz itt? A bölcsőnél semmi keresni való. Távozzál.

— Mindjárt, csak előbb magamhoz veszem ezt a fattyút, — felelt gunyos nevetéssel Bandi, evvel megragadta a bölcsőben alvó gyermeket.

Anikó kétségbeesetten rohant Bandira, hogy kiragadj a kezéből a gyermeket, de Bandi visszalökte s most borzasztó harc kezdődött közöttük, melynek hevében Bandi eldobta a gyermeket s egy nagyott rugott feléje, Aztán Anikóra dobta magát, a földre teperni igyekezve.

Mikor Anikó gyermekét esni látta, többé nem tudta hogy mit tesz, csak felragadta az asztalon heverő hegyes kést és Bandi mellébe döfte. Bandi felordított és a falhoz esett, aztán végső erejével kirántva melléből a kést Anikó szívébe mártotta.

A szép cigánynő térdei megksuklottak egy pillanatig nézett Bandira kimeredt szemével, aztán hanyatt zuhant a földre. A kés nagyon jól talált — halva volt.

Bandi még pár percig vonaglott, végre egy mély sóhaj után ő is elnémult. Vére összekeverődött anikóéval, kit oly nagyon szeretett s ki e szerelmet életével fizette meg.

IV.

Mikor a szegény Lajos — most már igazán „szegény Lajos“ — hazament, meglepetve vette észre, hogy az ajtó be van zárva.

Minden habozás nélkül betörte az ajtót és be akart lépni a szobába, de e pillanatban tekintete a földön fekvő halottakra esett és e pillanat elég volt, hogy világos legyen előtte minden.

A másik perczben aztán elsötétült előtte a világ s ő eszmélet nélkül rogyott össze.

Nem is derült fel néki többé soha — megőrült.

Lovas (Rösler) Gyula.

azon állítások a n. 27. számú belügyministeri rendelet és a 2. alatti iratok szerint valótlannak bizonyultak: az említett közlemény szerzőjét Némethi Mátyas szabadkai ügyvédet a btk. 258. §-ába ütköző a 262. § szerint minősülő és a 270. §. 2-ik pontja értelmében hivatalból megtorlandó nyilvános rágalmozás vétsége lát-zik terhelni; minélfogva a fenebbi indítványt kellett előterjesz-tenem.

Budapesten 1892. évi augusztus 24-én.

Kozma Sándor,
kir. főügyész.

Irodalom, művészet

Színház. Végre valahára Csóka életjelt adott magáról, f. hó 29-én óriási falragaszok útján bemutatja társulatának névsorát, melyen végigfutva, bizony nem találunk azon semmi olyast mi képes volna a közönségnek garanciát nyújtani arra nézve, hogy a téli estéket élvezettel eltöltendi. De látjuk, hogy Csóka maga sem bizik társulatában, mert előadásait nem olyan darabbal nyitja meg f. hó 5-én amellyel az összes személyzetét bemutatathatná.

«Kis Molnárné» című legújabb operett a bemutató mely tavaly meglehetősen ment, de a főszerepben Pálfit, később pedig mint vendéget Hegyit láttuk. De hogyan fog beválni Bácskai Nagy Julesa mint fejedelemasszony, vagy fejedelem — nem tudjuk.

Véleményünk szerint jobb lesz talán más bemutató előadással kezdeni, még nincs késő. «Kis Molnárné» pedig elhalasztani oly időre mikor más fejedelemasszonyt, vagy fejedelmet mutathatna be a közönségnek.

Feltűnő Csóka színtársulatánál, — a mi ugyan nem volna hiba, — hogy nagyon is «Nagy», mert ezt a nevet annyiban viselik, hogy ha mind igazi «nagy» lesz akkor kalapot emelünk.

Közzgazd., ipar, kereskedelem.

Az adai magyar királyi földmives-iskola.

(Folytatás.)

3. A földmivelés, növénytermelés és rétművelés keretében az igazgató tanítja a talajok megismerését, a talaj megmivelését, az erre szolgáló szerszámokat, eszközöket és gépeket, begyakorolja a tanulókat ezek kezelésébe, szétszedésükbe összerakásukba: áttér a trágyára, ennek értékére, kezelésére és miként felhasználására.

Ezután a vetés, a különféle, mezőgazdaságilag termesztett növények mivélés és ápolása, az aratás és termények, takarmány és kereskedelmi növények eltatása s egyéb kezelések tanítatlak: gyakorlatilag megismerteti a vetést, növénymivélés, aratás és magelkészítéséhez szükséges gépeket, eszközöket és szerszámokat, tanítja azokat szétszedését stbhi. Áttér az aratás utáni és a magtári teendőkre, vetőmag elkészítésére, s a termények piacra vitelére.

Tanítja a rétmivélést, gyakorlatilag bevezeti tanulóit az öntöző árkok készítésébe ezek gondozásába, ugyszintén az alagesövek lerakásába.

Megismerteti a tanulókkal a káros rovarokat és azok irtásának módszereit.

A kertész a tavasz kinyitásával gyakorlatilag beoktátja a tanulókat a melegágyak készítésébe, faiskolák talajának megmivélésére, vadonkzok, csemeték és fák ültetésére, a teljesítendő szőlőmunkákra, valamint minden a közönséges zöldségeskertekben előforduló teendőkre.

II-JK TANÉV.

A segéd-tanár tanítja a nagy házi állatoknak hazánkban tenyésztett fajtáit, a tenyésztésére használható állatok megválasztását, megismerteti azon hibákat, melyek miatt azok a tenyésztésből kizárandók; szól a párzásról, az annál követendő eljárásról, a vemhes állatokkal való bánásról, az ellésről, fiatal állatok felneveléséről, tanítja a takarmányozást, a takarmányfélék elkészítését és az egészséges, valamint a beteg állatok ápolását a törvényes főhibák ismeretét és a ragasos betegségekről annyit, a mennyit a kisgazdának tudni szükséges.

Megismerteti távábbá az állati terményeket, azok kezelését, a hizlalást különösen súlyt fektet a terje, tejkezelésre, vaj-, turó-, és sajkélesztésére, tanítja a baromfi- méh- és röviden selyemtenyésztést: magától értetvén hogy a gyakorlati tanításra fekteti a legnagyobb súlyt.

Az igazgató ezen tanévben is folytatja tanítását, megismerteti a gazdasági épületeket, azok berendezését, s fölépítésükhöz szükséges anyagokat és ezeknek gazdaságilag való olcsó előállítását, ugyszintén a kis gazdaságok berendezését és kezelését, s a számadás vezetését.

A kertész pedig befejezi oktatását azzal hogy a gazdaságilag tenyészhető fanemeket, azok ültetését és ápolását valamint hasznosítását ismerteti meg.

Ezen tanév alatt is tartatnak ismétlések, a számlalásból dolgoztatnak ki a tanulók által számadási föladványok, gyakoroltatnak az írás és olvasásban.

A tanulók gyakorlati kiképzése képezvén az iskola kiváló célját, a tanoncok munkáját az igazgató vezeti, erre folyton felügyel, mely felügyeletnél a segéd-tanár s gazd. segéd által támogatatik. A kertész munkát a kertész vezeti és azokat folyton oktatásokkal kíséri. Ezen kívül a tanulók faragásban, egyszerű eszközök készítésében, kosárfonásban és méhkasok előállításában is gyakoroltatnak.

12. §.

Vásár- és ünnepnapokon az istállókban teljesítendő munkák kivételével munkaszünet van, s a tanulók kötelesek az istenitiszteletben résztvenni.

(Folyt. köv.)

Kossuth Lajost a budapesti ügyvédi kamara dísztagjává választotta, Kossuth tudvalévőleg valmikor pesti ügyvéd volt.

Sport.

A szabadkai löversenyegyesületek m a d. u. 2 óraker tartja versenyét, hova külön vonat indul d. u. 1 óra 30 perc vissza pedig 5 óra 45 percker.

A versenyintézői: Nagy Ákos főhadn. Törley Antal, Varga Agoston id. Vojnits Sándor és Vojnits Simon.

Indítók: Bezeredy István főhadn. Gáby László.

Bírák: I. II. IV. Vojnits Imre III. V. Mamuzits László.

Helyárok: I. 1 frt, II. 50 kr. III. 20 kr. kocsiknak külön helyre 2 frt.

Vasuti jegyek már reggel 9 óraker vált-hatok a vasuti pénztárnál és csakis az itt váltott jegyek érvényesek.

HIREK.

Előfizetőinket kérjük sziveskedjenek a házhoz küldött nyugtdákat beváltani.

A szabadkai 1848/49-iki honvédegyesület f. évi szept. hó 27-én tartott üléséből

kifolyólag s az aradi „Kölcsey Egyesület“ megkeresésére, mely azon önzetlen és hazafias célú tűzte ki hogy az 1848/49-iki dicső emlékü szabadságharczunkból fennmaradt emléktárgyakat egybegyűjti s azokat Aradon, a nemzet Golgotháján építendő állandó és országos jellegű muzeumban nemzeti közkinccként megőrzi, azon hazafias kérelemmel fordul Szabadka város és vidéke közönségéhez hogy azok, akik emléktárgyakat a fent jelzett célra akár díjtalanul, akár értékük szerint átengedni hajlandók, sziveskedjenek Sziebenburger Károly főgymnáziumi tanárt, mint az aradi „Kölcsey „Egyesület“ megbizottját erről értesíteni. Szabadkán, 1892. szept. hó 27-én. Antunovich Mátyas s. k. elnök. Malachovszky László s. k. jegyző.

Értesítés és meghívás! A színügyi bizottság t. tagjait van szerencsém tisztelettel értesíteni, miszerint a folyó 1892—93-ik színiévad tartama alatt a színügyi bizottság ülései „a szervezeti szabályzat“ 7. §-a értelmében minden héten: és pedig pénteken d. u. 4 óraker fognak a városi házi szokott helyiségében megtartatni, a melyre a bizottsági tag urakat e helyt is meghívom. Szabadkán, 1892. okt. 1-én. Sziebenburger Károly színügyi bizotts. elnök.

A záróra bevezetése óta városunkban igen kedélyes állapotok merültek fel. Női ruhába öltözött rablók hatnak be tökepénzeseink lakásába és csupán a házbéliek erőlyes fellépése riaszthatja el őket. Ajánljuk a közönségnek hogy kiki lássa el magát revolverrel, mert aki este 11 óra után haza megy, nem biztos, hogy nem-e bunkozzák le. „András“-aink a Kossuth utcában koncentrálvák, lesik mikor a város toronyórája az egyet elüti, hogy aztán ha néln valamilyik kávéházban csak egy világsugarat lát, rögtön jelentést tegyen. Azonban nem tudják, hogy egynémely vendéglőben a „belső helyiségekben“ tiltott hazardjáték folyik reggelig, és erőlyes rendőrfőnökünk dédelgeti a borbélyházakat, ahol szinte a „belső helyiségekben“ tilalom daczárta csakugy tivornyáznak szeszes italok és **czigányzene**. — nem zongora — mellett egész éjjel háborítlan, úgy mint azelőtt. Meddig fog ez még így tartani?

A löverseny program. összeállításánál tévedésből a hírák közül kihagyatott Dr. Antunovich József úr, miéirt is következőkép javítottatik ki: **Bírák:** I. II. IV. VI. futásban Dr. Antunovich József Vojnics Imre A hölg y e k díjazás pedig hazza jön: 5 sz. Gr. Szirmay Sándor f. h. 6 ó. p. k. **Marcza** II. k. f. lov. tulajdonos. Szabadka 1892. október 29. Az intézőség.

„Jam Hakipur!“ Engesztelő napukat ünnepelték tegnap zsidó polgártársaink mely ünnep úgyszólván az egyedüli mit kevés kivétellel minden zsidó ember szigoruan megtart. Már a nagy ünnepet megelőző délutánon észre lehetett venni városunkban bizonyos ünnepi esendet. A zsidók üzletei már 5 óraker bezáratnak és másnap ki sem nyitattak. Imádság, böjtölés és vezekléssel töltik az egész napot, kiengesztelődnek Isten és emberrel. Az ugynevezett „Musszaff“ délelőtti fészertartást Stroke W. B. főkántor saját és díszes női díletáns énekkel valóban megható mélabús énekdarabok élénklésével végezték. Stroke főkántor ilyenkor emberföldötti munkát végez éhen-szomjan. A szertartások d. u. 6 óraker értek véget midőn egy kúrtharsogás jelezte, hogy vége a nagy napnak.

Palics kapui bezáratnak. Ma már csendes minden, elköltözött a vig emberek és madarak raja. Tegnap már leszedték az uti lámpákat is, az éjjelek puszta sötétsége beköszöntött. Pedig az idő a lehető leggyönyörűbb, s a park teljes pompájában díszlik.

Scozza Zoltán tűzoltó parancsnok ellen feljelentést tettek alantok közegei hogy a város számlájára eszközölt némi bevásárlásokat de az anyagot maga használta el, — hogy pénzben is megrövidítette őket, hogy több tűzoltó részére utalványoztatott ruhapénzt mint a hány tényleg ruhát kapott, stb. I feljelentést csupán felemlítjük, mert mi nem hiszünk a vád alaposágában. A vizsgálat különben is megindított, gondunk lessz rá hogy eredményét az ok nélkül támadott tisztviselő érdekében mielőbb közölhessük.

Egyházi zene. F. hó 4-én ő felsége nevenapján d. e 10 órakor a sz. Teréz főtemplomban elő fog adatni Beliczay Gyula remek F-dur miséje és betétül pedig Weiss Ave Mária, melyet Gaal Ferencz vezetése alatt álló egyházi zenekar kísérete mellett S. Jankovits Ágnes asszony fogja énekelni.

Nyiltér.*)

Hamisított fekete selyem. Egészünk el a szövethől egy darab mintát melyből venni szándékozunk, s azonnal észrevesszük a hamisítványt. Valódi tisztán festett selyem rögtön összegöndörödik, hamar elég, kevés és világos barna hamut mutat fel. Hamisított selyem lassanként ég el és sok sötét-barna hamut mutat, mely nem göndörül mint a valódi selyemnél. **Henneberg G. féle selyemgyár** Zürichben szivesen küld szét mindenkinek valódi selyem mintát és pósta-vámmentesen küldi a hához a megrendelt szövetet.

Nyilatkozat.

Melynek erejénél fogva alulírottak ezenel kinyilvánítjuk, hogy Temunovits Sándor helybeli kocsmáros, — kiről utóbbi időben nem a legjobb hírek keringenek — s aki a szomszédsággal folytonos torzalkodásban él, — minket f. évi szeptember havában elővett s arra akart rábírn, hogy Simókovits Rókus tanító ellen hamis tanuságot tegyünk, s kerdetve akként valjunk, hogy nevezett tanító nekünk pénzért téglát adott el. — Ha így valunk, ő bennünket jutalomban fog részesíteni; mi ezen becsetelen ajánlatot méltatlankodással utasítottuk vissza s kijelentjük, hogy jelen nyilatkozatunkat készek vagyunk esküvel is meg erősíteni.

Szabadkán, 1892. szeptember 28.

Előttünk:

Abrasic Antal, **Siflis Julia,**
Erdélyi Pál, **Paláze Piri Mária,**
néviró,
Erdélyi Pál.

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy én Simókovits Rókus tanító urtól téglát avagy más építő anyagot soha sem pénzért nem vettem, sem ingyen avagy cserében nem kaptam, sőt nevezettel soha semmiféle üzleti összeköttetésben nem álltam s nem állok. Minden ezzel ellenkező állítás rosszakaratu nevezett tanító megrontását célzó mende-monda és rágalom.

Szabadkán, 1892. szeptember 25-én.

Előttünk:

Erdélyi Pál, **Siflis Julia,**
Abrasic Antal.

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kinyilvánítom, hogy én Vinkovits Antaltól 70 drb. téglát 1 frton vásároltam s így Temunovits Sándor kocsmáros azon állítása, hogy e téglát Simókovits tanító tól vettem volna rosszakaratu rágalom.

Szabadka, 1892. szeptember 25-én.

Előttünk:

Abrasic Antal, **Siflis Julia,**
Erdélyi Pál, **Baláze Piri Mária,**
néviró,
Erdélyi Pál.

*) E rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a Szerk

SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

Nyomatott KARDOS F. könyvnyomdájában Szabadkán.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa folyó évi 263/13602. szám. közgyűlési határozat alapján közhírré teszi, hogy a város tulajdonához tartozó felsorolt homok területek egy láncos részletekben szőlőültetés alá nyilvános szóbeli árverés útján a kitett napokon reggeli 8 órától kezdve a helyszínén örök áron elfognak adatni:

I.

Folyó évi október hó 11, 12, 15, 18, 19, 20, 22, 25, 26 és 27-én **Tavankuton** (aló és felső Csikerián) 508 lánc.

II.

Folyó évi október hó 29-én, november hó 3, 5 és 8-án **Kelebián** a halasi-ut mentén lévő közlegelőből 242 lánc és a deszkási erdő mellett 19 lánc és 800 öl.

Kikiáltási ár lánconként osztr. ért. 100 frt.

Az árverés leltésekor tartozik a vevő lánconként 10 frtot készpénzben azonnal lefizetni, a hátralékos vételár pedig 1893. évi január 1-től kezdődőleg 6%-os kamatokkal együtt 10 év alatt mindenkor január hó 1-én egyenlő részletekben fizetendő. A vevő a megvett területek használatába csak a ministeri jóváhagyás után lép. A birtok az egész vételár lefizetése után fog a vevő nevére telekkönyvi-ileg átíratni. Nem fizetés esetén a város jogositva van a megvett területet vevő kárára és veszélyére újból elárverezni, mely esetben a vételár és a költségek leszámítása után fennmaradó összeg fog csak a vevőnek visszaadatni.

Szabadka 1892. évi szeptember hó 23-án.

1 — 2.

A városi tanács.

A LEGUJABB ÉS LEGOLOSCÖBB

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

MAGYAR UJSÁG.

Laptulajdonos: Dr. FENYVESSI FERENCZ orsz. képviselő.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 1 frt, 1/4 évre 3 frt, 1/2 évre 6 frt, 1 évre 12 frt.

Egy szám ára: 3 kr. vidéken 4 kr.

A „MAGYAR UJSÁG” kiadóhivatala egész éves és féléves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a „MAGYAR UJSÁG”

VALAMENNYI SORSJEGYEIRE

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak és a magyar leszámítoló és pénzváltó banknál letétbe helyezettek, játszanak és évenként és csoportonként 65, tehát 130 huzásban részesülnek s csoportonként 3 és 1/2 tehát összesen

7 millió nyereseményre játszanak.

A „MAGYAR UJSÁG” rendszeren 16 oldalnyi terjedelemben, de gyakran 20 és 24 oldalon jelenik meg és a rendszer gazdag rovatokm kívül állandóan két vezércikket, két tárca és ismeretterjesztő cikket és

két kitűnő regényt közöl,

melyek közül a 1/2 éves előfizetők 1 kötetet, a 1/4 éves előfizetők 2 kötetet és az egész éves előfizetők 4 kötetet kapnak, miután a lapban közölt kitűnő regények

külön kötet alakjában is megjelennek.

Mutatvány számokat kívánatra ingyen küld a

„MAGYAR UJSÁG”

kiadóhivatala

Budapest, IV. kerület, granátos-utca 1. sz.

NOVÁK G. SZABADKÁN,

I. Kölcsey-utca, 384. szám.

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett

márvány, mozaik és cement-ipar telepet.

Elfogad minden e szakmába vágó munkák készítését, u. m.: beton-csatornázás, nedves falak szárazzá tételét, fürdőkádak, vízmedenczék és vizelőket, márvány, mozaik és cément lapok, különösen öntött cément léposók készítését, mely utóbbiak ugy tartóosságuk mint szépségre nézve a valódi márványléposókkal versenyeznek.

*—18.

Asztal és tekeasztal lapok, falburkolások, fehér carrara márványból, valamint másféle márványnemekből, minden szíubben s mértékben készíttetnek.